

FÖRSAMLINGSBLADET

NR 4
2023

DECEMBER-
FEBRUARI

Svärdsjö
Enviken
Sundborn

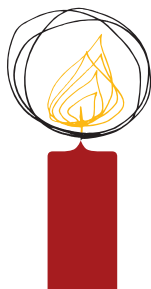
Foto: Sören Jonsson

Det har blivit vinter

och det är kallt nu, i flera bemärkelser. Det bästa man kan göra då är att träffa andra, ge och ta av den värme som mänsklig gemenskap innebär. Det kan du uppleva särskilt i våra kyrkor, som erbjuder många möjligheter till meningsfull samvaro. Och alla är välkomna - alltid!

JULEN I VÅRA KYRKOR	sid 3
KALENDARIUM	sid 4-7
JULEVANGELIET	sid 10
JUL I ETIOPIEN	sid 12-13
SIGRID SAVELJEFF NY PÅ JOBBET	sid 18

Ett ljus i mörkret

”Nu tändas tusen juleljus på jordens mörka rund”. Den psalmen är nog en av de mest kända i psalmboken. Våra tankar går ofta till de många ljusen på gator och torg, i hem och kyrkor. De hör samman med en God Jul, vilket jag hoppas att alla får ha.

Nu är det inte så för alla – varken i Sverige eller i världen. Då tänker jag på sista versen i den psalmen: ”I varje hjärta armt och mörkt sänd du en stråle blid, en stråle av Guds kärleks ljus i signad juletid”.

I kyrkans år har Julen en särskild betydelse. Vid alla Julens gudstjänster berättas år från år om det som hände i Betlehem. Då föddes ett litet barn, som kom att få en viktig plats i historien och hela världen. Han fick namnet Jesus som betyder Herren frälsar. Ordet frälsning hänger ihop med att befrias från det halsjärn som slavar hade, att ”frihalsas” – och som för övrigt var ett straff som fanns i Sverige en gång i tiden. På Skansen finns en

skampåle, som påminner om det.

När Jesus vandrade bland människor på jorden visade han vad frälsning är: att människan ska befrias från allt det som bryter ner och förstör, det som skiljer människan från Gud, från andra människor och allt annat levande. Gång på gång visade han dem han mötte hur mycket de betydde i hans ögon, och därmed i Guds tanke.

Jesus blev ett ljus för många människor då, och han fortsätter att vara det. Självt sa han: *”Jag är världens ljus. Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus”*. Det är julens innersta budskap, och i hoppet att ljuset ska övervinna mörkret önskar vi varandra en riktigt God Jul.

Thomas Söderberg
tf. kyrkoherde

Vet du någon som inte får sitt Församlingsblad? Kontakta oss 0246-79 89 01.

Vi samarbetar med

sensus

Redaktionskommitté: Hans Matsols, Satu Sundström, Thomas Söderberg, Inger Wahlman och Michael Wingårdh Layout och tryck: Malin Bergman Larsdotter, Henningsons Tryckeri

Svenska kyrkan
SVÄRDSJÖ ENVIKEN SUNDBORN

Ansvarig utgivare: Thomas Söderberg
0246-79 89 06

www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

En fredsduva på väg

Omslagsbilden visar den duva som omges av två änglar i Sundborns kyrkas kor. Carl Larssons målning blev klar i samband med restaureringen av kyrkan 1905, som han ledde. Duvan symboliserar traditionellt helig ande. Har duvan en olivkvist i näbben är det en fredsduva, då det enligt berättelsen i Bibeln var tecknet till Noa på att vattenmassorna som hade dränkt hela jorden var på väg att dra sig tillbaka. Här sprids helig ande över världen i en duvas form – men man kan också fantisera att det är en fredsduva på väg ut på sitt uppdrag, den ser tillståndet i världen, hittar så småningom ett olivträd i all förödelse, bryter av en kvist och ger tecknet FRED till Noa. Hur tänker du kring bilden?

Satu Sundström

JULEN

i våra kyrkor

Svärdsjö kyrka

24 DECEMBER KL 11.00

Gudstjänst vid krubban

24 DECEMBER KL 23.00

Julnattsmässa

Envikens kyrka

24 DECEMBER KL 11.00

Julandakt vid Lyssfallet

25 DECEMBER KL 06.00

Julotta

Sundborns kyrka

24 DECEMBER KL 11.00

Gudstjänst vid krubban

25 DECEMBER KL 06.00

Julotta

Svartnäs kyrka

26 DECEMBER KL 11.00

Mässa vid annandag jul

Lumshedens kapell

26 DECEMBER KL 15.00

Gudstjänst vid annandag jul

Välkommen Sigrid!

Sigrid Saveljeff blir från den 23 januari ny komminister i Svärdsjö, Envikens och Sundborns pastorat. Sigrid kommer att få ett särskilt ansvar för Sundborns församling, men kommer också att tjänstgöra i pastoratets övriga församlingar. **Hon kommer att offentligt välkomnas vid Mässan i Sundborns kyrka söndagen den 28 januari klockan 11.**

December

- 3** **SÖNDAG KL. 11.00**
Första advent
ADVENTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö
Kyrkokören
- SÖNDAG KL. 11.00**
ADVENTSGUDSTJÄNST
Enviken
Kyrkokören, Björkboda blås
- SÖNDAG KL. 11.00**
ADVENTSGUDSTJÄNST
Sundborn
Kyrkokören
- 7** **TORS DAG KL. 18.00**
AFTONBÖN
Enviken
- 9** **LÖRDAG KL. 15.00
OCH 19.00**
GOSPELKONSERT
Enviken
Juniper Bay Gospel
- 10** **SÖNDAG KL. 11.00**
Andra advent
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 15.00**
EKUMENISK GUDSTJÄNST
Svärdsjö, Boda Missionskyrka
- 11** **MÅNDAG KL. 19.00**
JULKONSERT
Sundborn
Happy & Sinfoniettan

Med reservation för eventuella ändringar.

- 13** **ONSDAG KL. 18.00**
LUCIA
Svärdsjö
Kyrkokören samt barn och ungdomar
- ONSDAG KL. 18.00**
LUCIA
Enviken
Gospel Light och Juniper Bay Gospel
- 14** **TORS DAG KL. 18.00**
AFTONBÖN
Enviken
- 16** **LÖRDAG KL. 18.00**
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken
- 17** **SÖNDAG KL. 11.00**
Tredje advent
MÄSSA
Svärdsjö
- SÖNDAG KL. 16.00**
LUCIA
Sundborn
KanTaTon, kyrkokören m. fl.

JUNIPER BAY GOSPEL "TIME FOR CHRISTMAS"

Konsert i Envikens kyrka
lördag 9 dec kl. 15 och 19

Insläpp från 14.30 och 18.30.
Rekommenderad kollekt 100:-

- 21** **TORS DAG KL. 18.00**
MÄSSA
Enviken
- 24** **SÖNDAG KL. 11.00**
Julafton
Fjärde advent
KRUBBGUDSTJÄNST
Svärdsjö
- SÖNDAG KL. 11.00**
KRUBBGUDSTJÄNST
Sundborn
- SÖNDAG KL. 23.00**
JULNATTSMÄSSA
Svärdsjö
- 25** **MÅNDAG KL. 06.00**
Juldagen
JULOTTA
Enviken
Kyrkokören
- MÅNDAG KL. 06.00**
JULOTTA
Sundborn
Kyrkokören
- 26** **TIS DAG KL. 11.00**
Annandag jul
MÄSSA
Svartnäs
- TIS DAG KL. 15.00**
GUDSTJÄNST
Lumshedens kapell

LUCIAGUDSTJÄNST I SVÄRDSJÖ KYRKA

Onsdag 13 december
kl. 18.00

Kyrkokören samt barn
och ungdomar medverkar.

LUCIAFIRANDE I ENVIKENS KYRKA

Onsdag 13 december
kl. 18.00

Barnkören Gospel Light
och Juniper Bay Gospel
medverkar.

LUCIAKONSERT I SUNDBORNS KYRKA

Söndag 17 december
kl. 16.00

Barnkören KanTaTon,
kyrkokören m. fl. medverkar.

- 28** **TORS DAG KL. 18.00**
AFTONBÖN
Enviken
- 31** **SÖNDAG KL. 11.00**
Nyårsafton
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 16.00**
NYÅRSBÖN
Enviken
- SÖNDAG KL. 18.00**
NYÅRSBÖN
Svärdsjö

TIS DAGSTRÄFF I SUNDBORN!

Varmt välkomna till församlingshemmet,
udda veckor kl. 13.00–15.00
för en kopp kaffe med dopp, småprat
och handarbete för den som vill.
Start efter helgerna den 16 januari.
Frågor? Ring Christina Stoor Berglund
023-669 63 04.

Januari

- 1** MÅNDAG KL. 15.00
EKUMENISK FREDS-
GUDSTJÄNST
Sundborn
Nyårsdagen
- 4** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 5** FREDAG KL. 18.00
KONSERT
Svärdsjö
Voices
- 6** LÖRDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Enviken
Gospel Light,
servering och dans
kring granen i Sockenstugan
Trettandedag jul
- LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Sundborn
- 7** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Lamborns gamla skola
- 11** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken

Med reservation för eventuella ändringar.

- 13** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Svärdsjö
- 14** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Sundborn
- 18** TORSDAG KL. 18.00
MÄSSA
Enviken
- 20** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken
- 21** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Sundborn
- 25** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 27** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Svärdsjö
- 28** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn
Kyrkokören
Mottagande av komminister
Sigrid Saveljeff
Kyrkkaffe i Församlingshemmet
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Enviken

Februari

- 1** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 3** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Sundborn
- 4** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
Kyndelsmäs-
sodagen
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Enviken
- 8** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 10** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Svärdsjö
- 11** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken
Fastlagssön-
dagen
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Sundborn
- 15** TORSDAG KL. 18.00
MÄSSA
Enviken
- 17** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken
- 18** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Svärdsjö
- 22** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 24** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Sundborn
- 25** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
- SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Enviken

Trettandedag jul lördag 6 januari

Gudstjänst i Envikens kyrka
kl. 15.00 med Gospel Light.

Efter gudstjänsten servering
och dans kring granen
i Sockenstugan.

Frukost med musikaliska tankenötter i Envikens sockenstuga

kl. 08.30–10.00

20 januari och 24 februari.

Frukostpris 30 kr. Barn gratis.

Att ta tillbaka känslan av hopp

Ordet hopp betyder förväntan, att jag väntar på något, något bra. Men ordet är också förknippat med ordet förtröstan.

Jag vill tro att alla människor bär på hopp då och då. Eller förväntan, vilket är en förstärkning av ordet vänta, att vänta in något.

Vad väntar du på i dessa tider? Kanske har du förväntningar inför vintern, att få promenera i ett alldeles vitt landskap, se en blåmes eller talgoxe, och sedan kura hemma vid ett tänt stearinljus med en god bok, ensam eller tillsammans.

Jag tänker också på alla föräldrar som gått i förväntans tider inför att föda sitt barn. Jag har aldrig döpt så många barn under min tid som präst, som jag gjort under de senaste månaderna här i Svärdsjö, Enviken, och Sundborns kyrka. Det är oerhört hoppfullt och glädjefullt att möta dessa lyckliga föräldrar när vi får samlas runt vart och ett av de små miraklerna och tacka för gåvan. För du kommer väl ihåg att Du är en gåva, till och för varandra.

Ja, det finns så mycket mer att ha hopp inför, kanske en match i helgen som man har stora förväntningar

inför eller en god middag ute med sin käraste.

Ja, förväntningar bär vi alla på, tänk på det!

Det jag tagit upp som exempel på hopp/förväntningar ovan är kopplat till vår vardag och natur runt omkring oss. Men det finns också ett hopp som går djupare i oss och som är kopplad till vad jag vill kalla grundberättelser, berättelser som ledsagar oss i och genom världen.

Som kristen har jag en grundberättelse som jag ledsagas av. Att Gud, med sin kärlek skapade dig och mig och hela jorden. I ett enda syfte, att vi ska leva tillsammans, hjälpa varandra och ta vara på jorden.

Du är en gåva, till och för varandra.

Den här grundberättelsen väcker förväntan, förhoppningar inför det som komma skall och som har kommit i över 2000 år.

Ett litet barn föddes och lades i en krubba för över 2000 år sedan. Barnet kom att växa upp och få en stor betydelse för människor världen över.

Krubba mitt i byn

Foto: Maria Emanuelsson

I det här lilla barnet, som sedan växte upp och fick namnet Jesus, så har många människor funnit en grundberättelse att återvända till just för att finna hopp, både i form av förväntan och förtröstan.

Låt oss knäppa händerna en stund för att be för att vårt hopp, både i form av förväntningar och förtröstan, ska växa och bli starkt. För hoppet övervinner alltid mörkret.

Gud, låt våra hjärtan fyllas av ditt lilla barns hopp! Ett hopp som går som ett ljus över hela världen och lyser upp allt mörker. Både inom oss och i världen.

Michael Wingårdh
präst Svärdsjö

act
Svenska kyrkan

BRYT EN
TRADITION

Fler än 30 000 flickor gifts bort varje dag. Legenderna om Lucia berättar om en flicka som vägrade att bli bortgift. An i dag kämpar flickor runtom i världen för sina rättigheter.

KÖP JULKLAPPAR:

gavoshop.svenskakyrkan.se

SWISHA DIN GÅVA
TILL 900 1223

Plusgiro: 90 01 22-3 Bankgiro: 900 1223
Läs mer på: svenskakyrkan.se/act

tryggt
givande
givarverge

90
SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

Något som läses vid jultiden runt hela jorden sedan mycket länge är

JULEVANGELIET

Så här berättar biskop Sören Dalevi i "Barnens Bästa Bibel" (Speja Förlag) om det som hände i staden Betlehem för mer än tvåtusen år sedan:

Kejsaren, den som regerade i landet, hade bestämt att alla skulle gå till sin hemstad för att skattskrivna sig. Alla var tvungna att göra det. Gamla som unga. Kejsaren ville nämligen veta hur många som bodde i landet. Så trots att Maria var gravid, och skulle få barn när som helst, gick Josef och Maria ända till Betlehem, som var Josefs hemstad.

Foto: Sören Jonsson

Överallt var det människor. Alla värdshus och hotell var fulla, det fanns ingenstans där de kunde bo. Medan de knackade på dörr efter dörr, var tiden inne för Maria att föda.

Och så kom det sig att Guds son fick födas i en krubba, i ett litet stall.

Samma natt hade några herdar precis slagit läger utanför staden. De hade tänt en eld för att värma sig medan de vaktade sina får. Plötsligt växte ljuset från elden och en ängel visade sig:

"Var inte rädda! Jag kommer med goda nyheter: idag har en frälsare fötts, och hans namn är Jesus."

När ängeln hade sagt det lyste hela himlen upp och en hel armé av änglar sjöng:

"Ära åt Gud i höjden och fred på jorden!"

När vi läst detta kan vi be:

Vi tackar dig, Gud, för att du låtit Jesus födas som vår Frälsare och att så många människor på vår jord räknar sina år efter hans födelse. Tack, Gud, för att Jesus på detta sätt finns med i vår tideräkning och att varje år blir en påminnelse om honom, om honom som är med oss varje år, varje dag och stund.

Amen

Thomas Söderberg
tf. kyrkoherde

Nu tändas tusen juleljus

Foto: Andreas Bertheide / Mostphotos / iStock

Visst hör du melodin? Kanske är det en av de mest kända sångerna i vårt land, många kan den säkert utantill också.

Vi stiger in i adventstiden till toner av Bereden väg för Herran, Hosanna, Vi tänder ett ljus i advent och många, många andra. Adventsljusstakar och stjärnor lyser upp och de älskade och efterlängtnade psalmerna och sångerna kommer just när det är som mörkast.

Sången och musiken bär genom vårt kyrkoår men kanske det är just i advents- och jultid vi har de allra mest sjungna och välkända psalmerna. Vilken skatt vi har i vår psalmbok.

Överallt – i radion, på varuhus, i konserter och på tv, översköljs vi av julens musik. Om ljuset, friden, barnet som

ska komma. Våra körer berikar gudstjänster och bjuder in till konserter. Just nu övas det för fullt inför Lucia.

Klockan 11.00 på 1:a advent - år efter år - ringer Sveriges alla kyrkklockor in till gudstjänst.

Återigen fylls jag av kraften och stämningen att nu, just nu, stämmer tusen, tusen och åter tusen röster in tillsammans i Bereden väg för Herren! Kom och var med – du är varmt välkommen!

Ann-Sofi Stål
kyrkomusiker
i Sundborn

Jul i Etiopien

En anledning till att under-tecknade blivit ombedda att berätta om julfirande i Etiopien är att vår familj fick förmånen att bo och verka i detta land under åtta år, 1968-76. Vi och många landsmän firade vår egen svenska jul så nära den traditionella vi kunde.

Vädret fick vi ta som det var, strålande sol och varma dagar. Temperaturen kunde dock under nätterna i huvudstaden Addis Abeba vara nära noll, på grund av höjden 2 500 m ö.h. Att få tag i en julgran var omöjligt, så en gren av en tuja, lämpligt upphängd, fick duga. Se bild.

På det utvecklingsprojekt vi var verksamma i, 25 mil väster om huvudstaden, kunde familjer med barn och julgäster bli uppåt trettio personer. Vi firade gudstjänster i kyrkan som fanns på projektområdet och umgicks. Med julgästerna kom också en del ätbart som förgyllde julbordet, ansjovis till Janssons frestelse och kaviar till äggen till exempel.

Det sätt etiopierna själva firar jul på är likt hur det firas i andra kristna länder. Etiopien

blev kristet redan på 300-talet och majoriteten av befolkningen tillhör den ortodoxa kyrkan, som använder den julianska kalendern. Därför firas julen den 7 januari i stället för den 25 december.

Julen kallas Genna. Efter att ha fastat hela dagen klär man upp sig i traditionell dräkt och går på kvällen till kyrkan där präster och diakoner under midnattsmässan sjunger till trumma och rituell dans hela natten. Den traditionella dräkten består av underplagg i tunn bomullsväv och sjal med vackra bårder, smalare eller bredare beroende på vad man har råd med. Jämför bilderna på våra flickor och prästerna som firar Timket, en tre dagars högtid två veckor senare till minne av Jesu dop.

Efter gudstjänsten går man hem för att umgås med släkt och vänner och äter god mat, wat och injera. Wat är en kryddstark sås gjord på olika grönsaker, ärtor och linser eller på höna och med kokta ägg. Injera är ett pannkakslänkande surdegsbröd som man river i bitar och doppar i såsen. Man äter med fingrarna från ett gemensamt fat.

Den etiopiska julen är även en tid för gemensamma aktiviteter. Pojkar och män brukar spela ett bollspel utomhus, som också kallas genna och som liknar landhockey. Man använder en klubba och en boll av trä, typ krocketklot. Sägner berättar att herdarna blev så glada när de fick höra om Jesu födelse att de började spela genna.

Ingegerd & Sven Bengtsson, Sundborn

Hur ser julfirandet ut idag? Sett i det långa perspektivet av ortodoxa kyrkans tretton hundra år långa historia så är dessa femtio ganska kort tid. Man överlevde den kommunistiska revolutionen på 1970 - 90-talen ganska opåverkade. De få svenskar som numera verkar i landet följer nog vårt svenska julfirande så gott det går, som vi gjorde.

Budget inför det nya verksamhetsåret 2024

Under hösten har pastoratets budget inför nya kyrkoåret sammanställts. Äskandena till budgeten från anställda inom de olika verksamheterna och församlingsråden lämnades in under vår och försommar. Kyrkorådets arbetsutskott har tillsammans med vår kyrkoherde och kamrer utarbetat budgeten som sedan fastställs av kyrkofullmäktige.

Utformningen av budgeten följer verksamhetsplanen för vårt pastorat. Församlingsinstruktionen och lokalförsörjningsplanen är också viktiga måldokument och vägledande i budgetarbetet. Vi har fyra prioriterade områden; gudstjänster, verksamhet för familjer, diakoni och anställda.

BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHET

Barn- och ungdomsverksamheten är prioriterad och utvecklad i våra tre församlingar. Ungdomsgården i Svärdsjö med kommunal medverkan är välbesökt och har som mål att kunna ge trygghet och meningsfull samvaro för ungdomar i högstadiet. Svenska Kyrkans Unga (SKU) är ytterligare en viktig del av ungdomsverksamheten, som är ovärderlig med tanke på alla negativa händelser i vår omvärld. Konfirmandarbetet är ännu en mycket viktig del att arbeta vidare med och öka andelen ungdomar som konfirmerar sig.

MUSIK GER GLÄDJE OCH DELAKTIGHET

Musikverksamheten är väl utvecklad och är en viktig del i det kyrkliga arbetet. Under sommaren hålls konserter i kyrkorna. Det finns både barn- och vuxenkörer i våra tre församlingar och uppskattad samverkan dem emellan. Till det kommer att vi sedan även har blåsorkester och gospelkör. Musiken är ofta den del av vår verksamhet, som gör att vi behåller och rekryterar nya medlemmar till våra församlingar. Vi har ofta musikstycken knutna till speciella minnen och att lyssna till musiken skapar samhörighet.

KOMMUNIKATION

Kommunikation är ytterligare ett område att lyfta fram. Kyrkan ska stå i god dialog med det samhälle och den värld vi lever i. Dialogen har sin plats överallt i samhället, där anställda, förtroendevalda och ideella krafter möter människor eller där människan möter kyrkan, planerat eller spontant. För att planerade möten mellan människor ska bli till krävs goda informationskanaler, som till exempel hemsida, sociala medier, församlingsblad och affischering ute i byarna.

ADMINISTRATION OCH FASTIGHETER

Väl fungerande administration och fastigheter är viktiga delar för att församlingsverksamheten ska fungera väl. Församlings- och pastoratsadministrationen finns i Svärdsjö. Expeditionens tillgänglighet och service ska anpassas till bygdens behov.

Stora kyrkogårds- och fastighetsåtgärder har utförts och flera planeras. Det finns väl beskrivet av vår kyrkogårds- och fastighetschef under egen rubrik i detta församlingsblad.

BUDGETEN FÖR ÅR 2024

Budgeten för år 2024 är underbalanserad beroende på att pastoratet har en underhållsskuld på våra fastigheter. Under de senaste åren har vi haft ekonomiskt överskott, vilket även förväntas detta år. Det finns därför utrymme för fastighetsunderhåll. Kyrkoavgiften, avgiften för medlemskap i Svenska kyrkan blir oförändrat 1,22 kronor.

Önskar er alla en vit fin jul- och adventstid utan ishalka!

Hans Matsols
ordf. Kyrkorådet

Barnkörer

Anmälan sker bäst via vår hemsida, www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/barn-och-unga

SVÄRDSJÖ

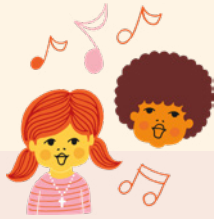
Joykids, torsdagar kl. 16.30-18.00 Startar 8 februari
För F-klass till årskurs 3. Vi bjuder på frukt.
Ledare: Johan Halvarsson och Walters Börje Edenius.
tel 0246-79 89 05 (Johan), johan.halvarsson@svenskakyrkan.se

ENVIKEN

Gospel Light, onsdagar kl. 13.30-15.00 Startar 7 februari
För F-klass till årskurs 2. Mellis ingår.
Gospel Light, torsdagar kl. 13.30-15.00 Startar 8 februari
För årskurs 3-6. Mellis ingår.
Ledare: Maria Emanuelsson, tel 0246-79 89 21, maria.emanuelsson@svenskakyrkan.se

SUNDBORN

KanTaTon, onsdagar kl. 14.15-15.20 Startar 7 februari
För årskurs 2 och uppåt. Mellis från kl. 14.15 ingår.
Ledare: Ann-Sofi Stål, tel 023-669 63 02, ann-sofi.stal@svenskakyrkan.se

Välkommen till filmkväll!

Tisdag 28 november kl. 18.00
i Församlingsgården, Svärdsjö

Vi ser *Mestari Chen*, fikar, och den som vill stanna en stund och pratar om filmen.

Uppstart av verksamheter efter juluppehållet

Ungdomsgård i Svärdsjö församlingsgård:

Joy Ungdomsgård för mellanstadiet öppnar tisdag 23 januari kl. 14.00-18.00.
Anmälan via www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/barn-och-unga.

Ungdomsgården för högstadiet öppnar onsdag 24 januari kl. 14.00-21.00.

Hur mår ungdomarna i Falu kommun?

Onsdag 6 december kl. 18.00
Församlingsgården Svärdsjö

Emilia Otterstam, social hållbarhetsstrateg vid Falu kommun, går igenom LUPP-undersökningen som görs varje år för att ta reda på ungdomars mående och synpunkter.

ÖPPNA FÖRSKOLAN

kl. 9.00-12.00 Startar vecka 3

Svärdsjö
måndagar och torsdagar

Envikens
tisdagar och fredagar

Sundborn
tisdagar och fredagar

ÅRET SOM GÅTT.

Vad har hänt under året på kyrkogårds- och fastighetssidan i pastoratet? Nedan kommer ett litet smakprov på vad som gjorts inom våra olika församlingar.

SUNDBORN

Sundborn har varit föremål för en hel del satsningar under det gångna året. Vi inledde med att dränera grunden runt portträtsalen då markfukt kröp in genom väggarna och gjorde bottenvåningen otjänlig att verka i.

Vidare bättringsmålades delar av församlingshemmet då färgen efter många års påfrestningar började ge upp.

Strax innan midsommar påbörjades de stora sommarprojekten, vilka innebar att kulkorset med tuppen skulle renoveras och förgyllas och klockstapeln samt kyrkan med dess dörrar och fönster skulle i sina helheter målas om, ett projekt som avslutades i månadsskiftet september/oktober. Kyrka och klockstapel har borstats och skrapats för hand och med 70 mm breda penslar har 189 liter rödfärg med iblandning av linolja applicerats, allt för att komma åt i varje skrymsle och säkerställa ett gott resultat.

Förutom att allt målades har även ett antal hundra väggspån bytts ut. Tornspiran på klockstapeln där kulkorset suttit var i stor sett genomrutten varför en ny har snickrats i ek och på gammalt vis monterats tillbaka. Spetsen har även fått en skyddande kopparplåt för att hindra att vatten tränger ner längs spirans innanmäte. Nu, i färdigt skick, skinner tuppen i kapp med byggnaderna och vi är mer än nöjda med arbetet som gjorts.

Arbetet med att åtgärda Carl Larssons änglamålning i Sundborns kyrka har diskuterats flitigt under året. Slutligen enades alla om att vi i detta läge nöjer oss med att åtgärda målningen på plats, och då i form av en ordentlig rengöring, och sedan fästa de färgskikt som sitter löst. Vidare kommer vi att, via kartering (teknisk kartläggning och dokumen-

tation av målningens nuvarande skick) ges möjlighet att kunna läsa av huruvida målningen fortsätter att röra sig eller inte.

Slutligen, under september, färdigställde vi den nya askgravplatsen, mittemot den stora parkeringen. Askgravplatsen har 58 gravar med 2 platser till varje grav. Återstår att smycka gravplatsen med planteringar vilket kommer att göras under 2024.

ENVIKEN

Under 2021 konstaterade vi att antalet kistgravar på Envikens kyrkogård började att sina varför vi redan då började se över möjligheterna till ett nytt gravområde. Under 2022 fastställde vi planerna och nu under 2023 har vi färdigställt ett nytt gravområde i anslutning till parkeringen vid askgravplatsen/minneslunden. Området kommer att erbjuda ett 30-tal kistgravplatser samt ett färre antal urngravar. Samtidigt som arbetet med gravplatsen genomfördes passade vi på att flytta om el- och vattenledningar samt etablerade 8 nya belysningsstolpar på området.

Den gräsmatteyta som låg i anslutning till parkeringen vid kyrkogården har under året omvandlats till en äng i syfte att hjälpa den biologiska mångfalden på traven.

I samband med bilbyte för vaktmästeriet har vi valt att satsa på en elbil vilket ligger i linje med vårt klimatarbete.

I början av oktober startade vi projekt "Takbyte" på sockenstugan, ett arbete som beräknas vara klart i slutet av november. Då teglet har gjort sitt och även läkt och vindskivor och fotbrädor behöver bytas lägger vi nytt rött lertegel, byter ut och målar vindskivor och fotbrädor, monterar ett utökat rasskydd för snö samt säkerhetsräcken för dem som ska gå upp på taket.

Nymålade kyrkan och klockstapeln i Sundborn

SVÄRDSJÖ OCH SVARTNÄS

Att gravsättning i askgravplatser har blivit mer och mer omtyckt märker vi på att platserna i de askgravplatser vi bygger går åt ganska snabbt. Vi har därför under 2023 påbörjat bygget av en större askgravplats som kallas för "Terrassen". I år färdigställde vi 36 gravar med 2 platser till varje grav men möjlighet finns att bygga vidare ända upp till 96 gravar.

I anslutning till den nya askgravplatsen har arbete med att förbättra våra grusgångar på Svärdsjö kyrkogård fortsatt. Ytterligare tre gångar har färdigställts under hösten, allt för att underlätta framkomligheten för våra besökare.

I enlighet med Svenska kyrkans mål att våra fastigheter ska värmas upp med fossilfri energi har det installerats en ny värmepumpsanläggning vilken sörjer för Svärdsjö kyrka och Svärdsjö sockenstuga. I och med den nya anläggningen kan vi demontera vår gasol-anläggning som årligen använts för att vid låga temperaturer stötta de gamla värmepumparna. I och med den nya lösningen kommer vi att fasa ut användandet av minst 3 m³ gasol/år.

I fastigheten Solsidan som inrymmer en förskola har det under sommaren grävts för att dränera grunden och hindra fukt från att krypa in i källaren. Även en ny ventilationsanläggning har installerats i fastigheten.

Dessvärre råkade vi återigen ut för en kopparstöld under september där "buset" bröt loss och förstörde tre stuprör på Svärdsjö kyrka, stal tre stuprör på Svärdsjö sockenstuga, stal två stycken kopparklot från grindstolparna vid södra entrén till kyrkan samt förstörde ett kopparklot på en av grindstolparna in till kyrkogården. Vi byter nu ut de stulna och förstörda stuprören mot svarta plåtrör för att på så vis minska intresset för stöld i framtiden.

I Svartnäs fortsätter vi så sakteliga att byta ut delar av staketet. I år har vi bytt staketet mellan huvudentrén och muren mot flaggstängen.

Avslutningsvis vill vi tacka alla besökare som med uppmuntrande tillrop och konstruktiva synpunkter uppmuntrar oss att år efter år skapa de bästa av förutsättningar på alla pastoratets kyrkogårdar så att vi alla ska kunna njuta av kyrkogårdarnas vackra och meditativa miljö.

Med dessa rader vill vi på kyrkogårds- och fastighetssidan önska er alla en fin advent, en God Jul och slutligen ett riktigt Gott Nytt År.

Med det bästa,

Torsten Byström

kyrkogårds- och fastighetschef,
med personal

Sigrid Saveljeff

Bor: I Falu tätort

Ålder: 46 år, snart 47

Familj: Gift med Mattias, 49 år som arbetar som skorstensfejare, och barnen Isac, 17 år och Idun, 12 år

Yrke: Präst

Intressen: Vara ute i naturen, promenera, umgås med familj och vänner samt musik, sång och kultur i alla dess former!

Jag heter Sigrid Saveljeff och i slutet av januari 2024 får jag glädjen att få börja arbeta som komminister i Sundborns församling. Jag känner stor glädje, nyfikenhet, tacksamhet och ödmjukhet inför det kommande uppdraget och jag ser verkligen fram emot att få lära känna Sundborns församling i alla dess delar, och framför allt - att få möta er alla! Jag har hört så mycket gott om allt som sker i församlingen och pastoratet, och jag är tacksam och glad över möjligheten att som komminister få vara med och bidra till en fortsatt levande kyrka i bygden och tillsammans med er få verka för spridandet av Guds kärlek och nåd i världen och gestaltande av Guds rike i Sundborn och hela pastoratet.

I skrivande stund är jag verksam som pastorsadjunkt i Stora Tuna, Torsångs pastorat. Längtan efter och kallet till präst har funnits hos mig länge, ända sen

min tonårstid, men det var ett kall och en längtan som behövde mycket tid för att mogna och djupna. Under den tiden har jag dock haft förmånen att ha ett rikt och givande arbetsliv som omfattat såväl forskning som olika chefsroller. Det tog dock nästan 20 år innan jag till fullo vågade hörsamma det prästkall som vuxit inombords, men i januari 2023 vigdes jag äntligen till präst i Västerås domkyrka. Att som präst få möjlighet att möta människor i livets alla skeden, dela tro och liv, och vandra med människor en stund på deras livsväg – i glädje och sorg, är en stor ynnest, gåva och välsignelse.

Jag ser så fram emot att få lära känna församlingen och pastoratet och att få dela tro, liv, evangelium och gemenskap med er alla!

Kontaktuppgifter

FÖRSAMLINGSEXPEDITION & ÖVRIGA ÄRENDEN

Lena Halvars Hedman 0246-79 89 01

Tisdag – torsdag kl. 13.00–15.00
Soldatvägen 12, 790 23 Svärdsjö
svardsjo.pastorat@svenskakyrkan.se

Bokning av dop, vigsel och begravning 0246-79 89 00

måndag – fredag kl. 8.00–16.00

www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

KYRKORÅDET

Hans Matsols,

Kyrkorådets ordförande

hans.matsols@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Thomas Söderberg, tf. kyrkoherde uthomas.soderberg@gmail.com 070-727 19 45

Michael Wingårdh, Svärdsjö michael.wingardh@svenskakyrkan.se 0246-79 89 13

Sigrid Saveljeff, Sundborn sigrid.saveljeff@svenskakyrkan.se 023-669 63 01

DIAKON

Emelie Kjellgren emelie.kjellgren@svenskakyrkan.se 0246-79 89 08

MUSIKER

Walters Börje Edenius, Svärdsjö borje@edenius.be 0246-79 89 12, 070-666 96 55

Jonas Pejrs, Enviken jonas.pejrs@svenskakyrkan.se 0246-79 89 24

Ann-Sofi Stål, Sundborn ann-sofi.stal@svenskakyrkan.se 023-669 63 02

BARN OCH UNGDOM

Johan Halvarsson, Svärdsjö johan.halvarsson@svenskakyrkan.se 0246-79 89 05

Sofia Hansson Elestrand, Svärdsjö sofia.hansson@svenskakyrkan.se 023-669 63 03

Maria Emanuelsson, Enviken maria.emmanuelsson@svenskakyrkan.se 0246-79 89 21

Christina Stoor Berglund, Sundborn christina.stoor.berglund@svenskakyrkan.se 023-669 63 04

EKONOMI & ADMINISTRATION

Karin Norling, kamrer karin.norling@svenskakyrkan.se 0246-79 89 02

Johanna Stängnings, begravningsadministratör johanna.stangnings@svenskakyrkan.se 0246-79 89 11

KYRKOÅRD OCH FASTIGHET

Torsten Byström, kyrkogårds- och fastighetschef torsten.bystrom@svenskakyrkan.se 0246-79 89 16

Nils-Erik Eriksson, Svärdsjö nilserik.eriksson@svenskakyrkan.se 0246-79 89 07

Ove Nicklasson, Svärdsjö ove.nicklasson@svenskakyrkan.se 0246-79 89 10

Magdalena Sparresjö, Enviken magdalena.sparresjo@svenskakyrkan.se 0246-79 89 22

Joel Näslund, Enviken/Sundborn joel.naslund@svenskakyrkan.se 0246-79 89 23

Henrik Murmester, Sundborn henrik.murmester@svenskakyrkan.se 023-669 63 05

Ullis på äventyr i kyrkan

Den allra första julen

Ullis på äventyr i kyrkan DEN ALLRA FÖRSTA JULEN

Se hit alla barn!

Logga in med QR-koden
så kan ni följa med lammet
Ullis i kyrkan.
Där finns berättelsen om
den allra första julen.

Årsmöte 2024 för Svenska Kyrkans Unga Svärdsjö Enviken Sundborn

tisdagen den 20 februari kl. 17.00–19.00
på Församlingsgården i Svärdsjö

1 medlem = 1 röst.

Varmt välkomna! /Styrelsen